מוגמר וגפרית מ"מ שרו ב"ש התם מנח

אארעא גיגית ונר וקדרה ושפוד מ"ם שרו

ב"ש דמפקר להו אפקורי מאן תנא להא

דת"ר שאלא תמלא אשה קדרה עססיות

ותורמסין ותניח לתוך התנור ע"ש עם חשכה

ואם נתנן למוצאי שבת אסורין בכדי שיעשו

כיוצא בו בלא ימלא נחתום חבית של מים

ויניח לתוך התנור ע"ש עם חשכה ואם עשה

כן למוצאי שבת אסורין בכדי שיעשו לימא

ב"ש היא ולא ב"ה אפילו תימא ב"ה גזירה

שמא יחתה בגחלים א"ה מוגמר וגפרית נמי

לגזור התם לא מחתי להו דאי מחתי סליק

בהו קומרא וקשי להו אונין של פשתן נמי

ליגזור התם יכיון דקשי להו זיקא לא מגלו

ליה צמר ליורה לגזור אמר שמואל ביורה

עקורה וניחוש שמא מגים בה יבעקורה

ומוחה והשתא דאמר מר גזירה שמא יחתה

בגחלים ההאי סקדרה חייתא שרי לאנוחה

ע"ש •עם חשיכה בתנורא מ"ט כיון דלא חזי

לאורתא אסוחי מסח דעתיה מיניה ולא אתי

לחתויי גחלים ובשיל שפיר דמי בשיל ולא

בשיל אסיר ואי שדא ביה גרמא חייא שפיר

דמי והשתא דאמר מר כל מידי דקשי ליה

זיקא לא מגלו ליה האי בשרא דגדיא ושריק

שפיר דמי דברחא ולא שריק אסור דגדיא

ולא שריק דברחא ושריק רב אשי שרי ורב

ירמיה מדיפתי אסיר ולרב אשי דשרי

והתניא) יאין צולין בשר בצל וביצה אלא (והתניא) יולין

כדי שיצולו מבעוד יום התם דברחא ולא

שריק איכא דאמרי סידגדיא בין שריק בין לא

שריק שפיר דמי דברחא נמי ושריק שפיר

דמי כי פליגי דברחא ולא שריק דרב אשי

שרי יורב ירמיה מדיפתי אסיר ולרב אשי

דשרי יוהתניא) יאין צולין בשר בצל וביצה

אלא כדי שיצולו מבעוד יום התם "בבשרא

אגומרי אמר רבינא האי קרא חייא שפיר דמי

כיון דקשי ליה זיקא כבשרא דגדיא דמי:

ב"ש אומרים אין מוכרין: ת"ר ב"ש אומרים

לא ימכור אדם חפצו לנכרי ולא ישאילנו

ולא ילונו ולא יתן לו במתנה אלא כדי שיגיע

לביתו וב"ה אומרים כדי שיגיע לבית הסמוך

לחומה רבי עקיבא אומר כדי שיצא מפתח

ביתו א"ר יוםי בר' יהודה הן הן דברי רבי עקיבא הן הן דברי בית הלל לא בא רבי

מוספמח שבת פידר,
 [ע" תוס' תענית ח. ד"ה
 אם ראים, ג) [צ"ל והמנן),
 ז'ן [לקמן יע:], ש) [לקמן כ.],
 ו [צ"ל והמנן),
) [צ"ל והמנן),

כא., ה) בס"א: ובמבשל,

יח:

קלו א מיי׳ פ״ג מהל׳ שבת קלרו א מיי פיג נוואל שבת הלכה יב סמג לאוין סה טוש"ע או"ח סימן רנד סעיף

ח: קלז ב מיי׳ שם טוש״ע שם :סעיף ט קלח ג מיי׳ פ״ג שם הלכה

קלמ ד מיי שם הלכה יו קת של נויי עם היטנים. סמג שם טוש״ע או״ח סימן רנב סעיף א

וסימן שיח סעיף יח: קבו ה מי" שם הלכה ח קמג שם טוש"ע או"ח סימן רנג סעיף א: קמא וז מיי׳ שם הלכה יג וסמג שם טור שו"ע או"ח סימן רנד סעיף אי

ה: קמב ח ט מיי׳ שם הלי טו טור שו״ע שם סעיף ב: קטג י מיי פ"ו מהלכות

שבת הלכה יע סמג שם טוש"ע או"ח סימן רמו סעיף ב: קבוד כ מיי פ"ג מהל' חמן ומצה הלכה יא סמג לאויו עו טור שו"ע או"ח סי"

הגהות הב"ח

(ל) תום' ד"ה המם וכו' את הפסח בתנור אמריגן:

גליון הש"ם

גם' האי קריר' חיית' וכו' עם חשיכה בתנור. עיין לקמן דף לח ע"ל מוס' ד"ה שכמ: תום' ד"ה גוירה שאין דבר מפסיק. ק"ל הא מ"מ מיקשי ליה מתני דר"פ כירה בחמין ותבשיל דקדירה מפסיק ואף לפי הלד איבעיא דשם דלהחזיר תנו הא מבואר שם דל"ל חסורי מחסרא וכו׳ שם דל"ל מסורי מחסרם וכר ומה הן משהין כר חמין ולא מבשיל דהטעם ע"כ משום סיומוי דאילו משום בישול אף אם יסבור דיש בישול אחר בישול ומשום שבימת כלי מה מהני צזה שבימת כלי מה מהני צזה גירוף וגם אמאי חמין מותר. מפסיק חיישינן לחיתוי י"ל דגם ב"ה ס"ל הכי גם בהא לגם כ הי ש ל הפלי גם בחל דפרכינן מוגמר וגפרית נמי ליגזר הא בלא״ה כיון דאינו מפסיק כלי ניחוש לחיחוי כמו באין צולין בשר:

מוסף רש"י

שיכלה קודם הפסח. קודם שיבה הפסח, דקסברי מצוה עליו לבערו מן העולם ילא שיהא היים (פטחים כא.).

תום' ישנים

א) ואם השכיר או השאיל בהמתו לנכרי ועיכבה נכרי אצלו בשבת היה צריד להפקיר גפני שלשה יב :

רבינו חננאל

וכל היכא דאיכא למיחש שמא יחתה בגחלים כגון הנחת קדרה בתנור או חבית של מים וכיוצא אפילו ב״ה אסרי. והא דתניא לא מכור אדם חפץ לנכרי ולא ימכור אדם חפץ לנכרי ולא ישאילנו כר, ילונו ולא ישאילנו כר, יקייל כרי עקיבא דאמר כרי שיצא מפתח ביתו, כרי יוסי דאמר הן הן כרי יוסי דאמר הן הן ברי בית הלל, וכן גבי המץ אוקימנה מפסחים (בא.) כל שעה הלא כלן להן ברי משמתר לאכול מהן תרומה שמותר לאכול מהן תרומה מותר לאכול מהן תרומה שותר לאכול מהן תרומה שמתר לאכול בין שואצל תאי מותר למכור ישראל חמץ מותו למכור ישראל והמץ לגוי והיא שעה חמישית, כרבן גמליאל דאמר חולין נאכלין כל ארבע ותרומה כל חמש.

לה כב"ש אלא הש"ס הוא דקאמר הכי הא מני ב"ש היא" אליבא דרב יוסף דמוקי להב משום שביתת כלים אבל לרב אושעיא מלינן למימר דמוקי לה כב״ה ואית ליה השמעת קול כרבה™ וכן פסק ר״ח דטעמא דריחים משום השמעת קול ואתי כב״ה ועוד דסוגיא דלחמן לא

מיתוחמא אלא כרבה כדפי׳ וחי"ל כרב אושעיא דמאן תנא שביתת כלים בית שמאי היא ומותר להשאיל כלים לנכרי ואין לחוש במה שיעשה בו הנכרי מלאכה אבל בהמתו אסור להשאיל דשביתת בהמתו עליו דאורייתא: יולבית שמאי את על גב דלא קעביד מעשה וכו'. השתה דטעמה דב"ש משום שביתת כלים הנך ג' בבות קמייתא אין שורין דיו וסממנים ואונין ומלודות הוו משום שביתת כלים שהמלחכה נעשית בתוך הכלי ונמצא שהכלי עושה המלאכה אבל מוכרין לנכרי ועורות לעבדן וכלים לכובם לא הויד משום שביתת כליס הדבמה שהעורות מתעבדין אין העור עושה המלאכה אלא האדם המעבד עושה המלאכה וכן בגד המתלבן האדם המלבנו עושה המלאכה אלא טעמא דאסרי בית שמאי משום דמיחלף בשלוחו ולהכי נמי מוגמר וגפרית דמוקי בסמוך דמנחי אארעא אף על גב שהכלים העליונים מתגפרים ונלבעים לא שייך שביתת כלים כדפרישי׳ שהכלי שאין המלאכה נעשית בו אין בהן משום שביתת כלים: דמפקרא להו אפקורי. אע"ג

דאמר בנדרים (דף

מה.) דבעינן הפקר בפני ג'ט הכא לא בעינן דמסתמא י) מפקיר להו' ואין לסמוך על זה להשכיר סום לנכרי ולהפקיר דהכא שאני משום דלא אפשר בענין אחר ועוד שאין הדבר מפורסס'א א): לא ימלא נחתום כו'. כדמסיק גזירה שמא יחתה יגאף ע"פ שיש שהות הרבה להתחמם חיישינן שתח יצטנן ד לפי שרגילים לחמם על אש רפה ויהא לריך לחתות שו: נזירה שמא יחתה. ואם תאמר מעיקרא דלא ידע האי טעמא תקשי ליה מתני׳ דבשר בלל ובילה מדוחררה ויש לומר דהתם ידע שפיר דהוי טעמה משום שמה יחתה "שהין דבר מפסיק °בינו לגחליםיה:

דילמא מגים בה. ישוחוי לובעי: ומוחה. עקור' ואין לחוש שמא יגלה ויגים שאין דרך להגים כמו לחתות ועוד דשמא מיהדק טפי: בשיל ולא בשיל אסור. ל"לכא דלה הוי כמחכל בן דרוסאי דאי הוה כמאכל בן דרוסאי שרי להשהותו על גבי כירה אע"פ

0 שאינה גרופה וקטומה: האי בישרא דגדיא ושריק. מפרש בה"ג דמכאן ואילך איירי בצלי^{בב}

מוגמר וגפרית מ"ט שרו. הא מנחי בכלים: כגון דמנחי מוגמר וגפרים בארעא. ולא בכלי: גיגים. שהשכר בתוכו ואי אפשר לשופכו לארץ והשעורין נשורין כל השבת יותר מח' ימים והשבת בכלל וכן נר הדולק בשבת וכן קדרה שעל גבי כירה שאי אפשר שלא תלטמק בשבת וכן שפוד המונח

בתנור כדתנן (דף יט:) משלשלין את הפסח ולא פליגי ב"ש: בדמפקר להו. לכלים ושוב אינו מלווה על שביתתן: עססיות ותורמסין. מיני קטניות ולריכין בישול יותר: בכדי שיעשו. כדי שלא יהנה ממלאכת שבת: יחסה בגחלים. למהר בישולן: סליה בהו הוטרא. של עלים ומשחיר הבגדים ועשן העלים קשה להם וכן בגפרית: לא מגלי. משטח פי תנור וליכא למגזר שמא יחתה בגחלים: לגוור. שמא יחתה בגחלים: עקורה. מעל האור: מגים. מהפך בה ובמבושלם הוי בישול: וטוחה. מכוסה בכיסוי שלה וטוחה בטיט סביב דכולי האי לא טרח ומידכר: והשתא דאמר מר. דהנחת קדרה לא אסירא אלא משום חתייה: האי קדרא חייתה שפיר דמי. להשהותה לכתחלה מבעוד יום בתנור והיא מתבשלת כל הלילה דודאי חייתא לאו אדעתא למיכלה לאורתא אנחה התם ומשום למחר לא אתי לחתויי שהרי יש לה שהות גדול ולא דמי לעססיות ותורמסין שאין כל הלילה והיום די להן: וכשיל שפיר דמי. מבושלת כל לרכה שפיר דמי להניחה דלא בעי חיתוי: שדא ביה גרמא חייא. דלאו דעתיה למיכליה לאורתא: גדיא. קשי ליה זיקה: שריק. פי התנור בטיט סביב כיסוי אינו מוכן לחתות: ברחת. איל גדול לא קשיא ליה זיקא ואתי לגלויי פי התנור ליטול כיסויו לחתות: דגדיה ולה שריק. חיכה חדא לאיסורא וחדא להיתרא: בבשרא אגומרי. שאינו בתנור דאפילו כיסוי ליכא ומוכן להפוך בו ולחתות: לה ישהילנו. שחלה דבר החור בעין. הלואה בדבר הניתן להוצאה: אלא כדי שיגיע. הנכרי לביתו מבעוד יום ואע"ג דבדידיה קטרח מחמירין ב"ש דמיחלף בשלוחו: בית הסמוך לחומה. של עיר אחרת שהנכרי דר שם שהרי יכול להניחו שם: מפחה ביתו. של ישראל: הן הן דברי כו' לא בא ר"ע. לחלוק על ב"ה אלא לחלוק על תנא בן מחלוקתו שאמר אליבא דב״ה לבית הסמוך לחומה ובא ר"ע לומר לא אמרו ב״ה כן אלא כו׳ש:

עקיבא אלא לפרש דברי ב"ה: ת"ר יבש"א לא ימכור אדם חמצו לנכרי אלא אם כן יודע בו שיכלה קודם הפסח דברי ב"ש ובית הלל אומרים יכל זמן שמותר לאוכלו מותר למוכרו רבי יהודה אומר כותה

וכן משמע מדמייתי עלה אין צולין בשר בצל וביצה ולקמן בפרקין נמי מייתי לה הג אמשלשלים את הפסח ב™ ולהכי ברחא ולא שריק אסור אפי׳ בחייא כיון דמיירי בצליכה ראוי לאוכלה בלילה ואתי לחתויי: התם בבשרא אגומרי. וא״ת לרב אשי דשרי ברחא ולא שריק ולא אסר אלא בשרא אגומרי תיקשי ליה מתני׳ דאין נותנין הפת בתוך התנור□ (דף יט:) ועוד משלשלין את הפסח (א) אמרי׳ מאי טעמא משום דבני חבורה זריזין הן ש כדמפרש לקמן (דף כ.) והא בלאו הכי נמי שרי ויש לומר דמיירי שהחנור פחוח דהוי כמו בשרא אגומרי ונראה דאין הלכה כרב אשי בהאי לישנא בח דשרי ברחא ולא שריק דסוגיא דלעיל דקאמר כיון דקשי ליה זיקא לא מגלה להבש לא אתיה כוותיה וכן כׁ סוגיא דלקמן לא גבילב בני חבורה דוריזין הס^{דג} דמשני האי מנתח פי' וקשי ליה זיקא והאי לא מנתח^{דד} ולרב אשי^{דה} אפי' היכא דלא קשי ליה זיקא שרי^{דו}: ד**לא** ישאידנו בו' אדא בדי שיגיע דביתו. לא מיירי בכלים דאסור לצ"ש משום שביתת כלים דאפילו ברביעי או בחמישי נמי אלאלי כגון חלוק ושאר דברים וטעמא משום הולאה ונראה כשלוחו כדפ״ה:

בא. בשיל ולא בשיל היינו. מי הר"ן, ב. בפסקי הלמ"ש סימן ל"ה מסיים דכריו: אבל בקדירה לא קשי ליה זיקא וחיישינן דילמא מגלי ליה. זכל לכזורס בדברי מוס" מסמע ליים מסימן ל"ה מסיים דכריו: אבל בקדירה לא קשי ליה זיקא וחיישינן דילמא מגלי ליה. זכל לכזורס בדברי מסמע ליים בתרא. מי הכ"ץ, ב"ט. הכלל דקשי להו בג. הא דגריא. פסקי הימ"ש משום ב"י הר"ץ ב"ל הובי הביירי בצליה. מוס" הימ"ש. ב"ה. יכול לצלות שיהא. מוס" הימ"ש משום. פ" הכ"ץ, ל"ג אלמא טעמא דברי הבורה זרייון הן הא לאו הכי לא זהא אמר מר גדיא בין שריק בין לא שריק ב"ל אש שריק הי"ן. ל"ג. הא דאמר. פ" הר"ץ. ל"ג. הא דתון משלשלין את הפסח וכרי מ"ש משום. פ" הכ"ץ, ל"ג. אלמא טעמא דמני הבורה זרייון הן ה"א לאו הוא אמר מר גדיא בין שריק בין לא שריק שפיר דמי. פ" הר"ץ, ל"ג ביל א מנתח לא קשי ליה זיקא ומשום הכי דוקא משום דבני חבורה זרייון הן ה"ר "ה" כל א מנתח מאי הוי. פ" הר"ץ, (מ" שפ"א). ל"ג הילכך כרב ירמיה מדפתי קיימא לן משום שריל שריק אסיר, וכן פסק הרב אלפסי ז"ל, וכן דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ג מהל" שבת (ה""ג). מ" הר"ץ, דקאי רבינא כותיה. לשב"ל ה"ל ב"ל ב"ל שריק ה"ץ, מ"ר מ"ל משום הכי דלא שריק ב"ל לא קשה ליה זיקא שריק ב"ל לא קשה ליה זיקא שריק מ"ל ב"ל מ"ל מ"ל מ"ל מורל לא מורל לא שריק מ"ל מורל מ"ל משום מ"ל, וכן דעת הרמב"ם ז"ל, וכן דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ג מהל" שבת (ה""ג). מ" מ"ל, מ"ל ה"ץ, מ"ר"ץ, ל"ר"ץ, מ"ל ה"ר"ץ, מ"ר"ץ, מ"ר, מ"ר"ץ, מ"ר"ץ, מ"ר"ץ, מ"ר"ץ, מ"ר"ץ, מ"ר"ץ, מ"ר"ץ, מ"ר"ץ, מ"ר"ץ

כח, מ) בס"ח: ובמבשק,

ע) בס"ח: כן, י) שייך לעיל

ע"ח ושם הגיי דלב"ש, כי) [עי"

תוס' ב"מ ל: ד"ה אפקרה],

() [כדלקמן ריש פ' כירה],

מ) כדפריך לקמן כל"ל ר"מ מוסף תוספות א. דהשתא דאמר הושעיא דשריחת כלית דוקא ב״ש הוא דאסרי א״כ. מוס׳ הרח״ש. ב. [ל]ברייתא דלעיל. מוס׳ הכח"ש. ג. ב"ש היא. ולא כדקא ס"ד מעיקרא דרב וגפרית מאי טעמא שרו. רשנ״ל. ד. אע״ג דבפירושא דמתניתין פליג עליה דר׳ הושעיא מפרש טעמא ורבה מפרש לה משום דאי עביד לה בשבת י לוו חטאת. תוו יי משו לא' עבין יו. מוס' מיחייב חטאת. מוס' הל"ע. ה. וכן משמע לכאורה דרבה ורב יוסף הל"מ. הלכה כרבה. מוס' הכל"מ. וטעמא דרבה מסתבר טפי מטעמא דרב יוסף. דרבה מוקי לה מפני שמשמעת את הקול ואפילו לב״ה אסור מדרבנן אע״ג דלית להו שביתת כלים, ואילו לרב יוסף דלית ליה דרבה כתנאי מהלכתא. אור זרוע הל' ע"ק כהלכתא. אור זרוע הל' ע"ק סי' ב.1. וכל מידי דאי עביד ליה בידים בשבת מיחייב, ממילא שיעשה אסור אסור שיעשה ממילא בתוך כליו [א"כ]. מוס' הרא"ש. I. אסרי. מוס' הרא"ש. ח. דלא שייכא נעשית בתוך הכלי שהכלי עושה אותה דומיא דלמען ינוח שורך וחמורך. מוס׳ הרא״ש. 10. היינו מדרבנן לא פ. סייה מי מידבר, כדי שיתפרסם הדבר, אבל מדאורייתא אפילו בינו לבין עצמו הפקר [ולכן]. פסקי הרא"ש סימן ל"ג. י. ודואנז סהדי דמפקר להו 'א. ושכירות דבהמה ידוע. תוס' הרח"ש. יב. דסתמא לא מפקר לה. הגהות לא מפקו לזו. סגסות מרדכי, נסגסות נוספות סוף פרק ששה עשר. יג. וא״ת כיון שלמוצאי שבת בעי לה מ״ש מקדרה חייתא דאמרי׳ לקמן דשרי כיון דלמחר בעי לה, וי״ל דהכא. ליטנ״ל. יד. סמוך לחשיכה במוצאי שבת. פסקי הרא"ש סימן ל"ד. טו. בגחלים כדי למוצאי חמה יבו.... לאלתר. ריטב״6, וכן נפסקי כוממ תוס׳ הרא״ש, וכן הגיה נמוקי עום של של וק של ההייל ב הבר"ב. הגר"ב בתום". (וער" מהרש"). דו כיון, חי הר"ן. ון שייך גזירת חיתוי טפי. תום" הרא"ש. אבל הכא מפסיק תנור. חי' הר"ן, יט. כי כל זמן שהוא

מגיס בה מקליט הצבע

בינוד"ל

בישול דאורייתא אלא כשהוא על גבי האור וקודם שיגיע למאכל בן

(ועי' מהרש"ח

. דרוסאי וחכמים להגיס בה אפילו לאחר להגיס בה אפילו לאחר בשול בעודה באש אבל כשנעקרה מעל האש שרי.

ומהרש"ל